

РЕАЛІЗАЦІЯ ЗАСАД ІДІ В МЕТОДИЦІ ВИКЛАДАННЯ МІКРО- ТА МАКРОЕКОНОМІКИ

Почерніна Н. В.

*кандидатка економічних наук, доцентка,
доцентка кафедри бізнес-консалтингу та міжнародного туризму
Таврійського державного агротехнологічного університету
імені Дмитра Моторного*

Розвиток сучасного суспільства здійснюється шляхом поступового втілення у практичну діяльність таких ознак, як: інноваційність, діджиталізація та інтеграція (ІДІ). У сфері господарювання впровадження цих засад є запорукою отримання конкурентних переваг як на мікро-, так і на макrorівні, тому для економічної освіти формування відповідних компетентностей є актуальним завданням.

Метою даного дослідження є виявлення напрямів введення засад ІДІ в методику викладання мікро- та макроекономіки.

З позицій складової «інноваційність» важливими є наступні акценти при викладанні дисциплін у розрізі дескрипторів Національної рамки кваліфікацій:

1) В мікроекономіці:

– *знання*: характеристика креативної економіки як сфери залучення інтелектуальних та творчих вхідних ресурсів; класифікація уречевлених та неуречевлених благ (нематеріальних активів, інтелектуальних продуктів) як вихідних результатів даної системи;

– *уміння / навички*: побудова моделей формування попиту споживачів на інноваційну продукцію за критерієм бюджетного обмеження;

– *комунікація*: взаємодія осіб з метою передавання інформації щодо індивідуальних уподобань споживачів інноваційної продукції (попит) та можливостей виробників (пропозиція) за умов господарювання в різних ринкових структурах;

– *автономія та відповідальність*: формування здатності виявляти можливості альтернативного використання ресурсів та їх оптимального поєднання для інноваційної діяльності в контексті максимізації прибутку / мінімізації збитків.

2) В макроекономіці:

– *знання*: формування стратегічного бачення переведення України на інноваційний шлях розвитку та основних засад нормативно-правового забезпечення інноваційної політики держави [1];

– *уміння / навички*: розрахунок індексів інноваційності для регіону та країни в цілому; здатність класифікувати показники, що характеризують інноваційну діяльність;

– *комунікація*: канали взаємодії між окремими ланками інноваційної системи регіону / країни; форми міжнародних економічних відносин в інноваційній сфері; шляхи залучення вітчизняних та іноземних інвесторів;

– *автономія та відповідальність*: розуміння переваг національної інноваційної екосистеми, підвищення інноваційної культури.

З позицій складової «діджиталізація» методика викладання мікро- та макроекономіки потребує наступних напрямів вдосконалення:

– розробка та запровадження дистанційних курсів;

– широке використання методів пошуку економічної інформації та її аналізу з використанням ІТ-технологій;

– позиціонування цифровізації як фактору зростання економіки [2], обчислення прямих та непрямих її переваг;

– запровадження практики презентацій результатів навчальних досягнень здобувачами вищої освіти у розрізі тем курсу;

– активізація наукових досліджень з елементами ІТ-технологій в рамках роботи наукових гуртків;

– ведення електронного журналу та вільний доступ до нього.

З позицій складової «інтеграція» акценти в методиці викладання теоретико-економічних дисциплін мають бути спрямовані на:

– характеристику європейської та євроатлантичної інтеграції України як ключовий орієнтир стратегії розвитку [3];

– виявлення резервів підвищення конкурентоспроможності через залучення інвестицій та отримання доступу до обмежених ресурсів за рахунок міжнародної інтеграції на макро- та метарівнях та за рахунок інтеграції мікрорівня у формі кластерів, спільних підприємств, корпорацій тощо;

– визначення потенціалу покращення фінансових результатів (зменшення боргових зобов'язань, отримання прибутку, доходів бюджету);

– аналіз взаємодії суб'єктів інтеграційних об'єднань в моделях «витрати-випуск», «витоки – ін'єкції», «заощадження – інвестиції»;

– опис зовнішніх ефектів інтеграції в контексті реалізації цілей сталого розвитку (зайнятості, екології, освіти, науки тощо), розвитку територіальних громад, реалізації економічної політики держави.

Визначені напрями імплементації засад ІДІ в методику викладання мікро- та макроекономіки забезпечать підвищення результатів навчання та набуття відповідних компетентностей та сприятимуть реалізації системного підходу в контексті уніфікації ціннісних орієнтирів для дисциплін вищої школи.

Література:

1. Стратегія розвитку сфери інноваційної діяльності на період до 2030 року : офіц. видання : текст схвалено розпорядженням Кабінету Міністрів України від 10 липня 2019 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/526-2019-%D1%80#Text> (дата звернення: 22.12.2021).

2. Україна 2030 Е-країна з розвинутою цифровою економікою / Український інститут майбутнього. URL: <https://strategy.uifuture.org/kraina-z-rozvinutoyu-cifrovoyu-ekonomikoju.html#6-2-5> (дата звернення: 22.12.2021).

3. Національна економічна стратегія на період до 2030 року : офіц. видання : затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 3 березня 2021 р. URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-zatverdzhennya-nacionalnoyi-eko-a179> (дата звернення: 22.12.2021).

ОСОБЛИВОСТІ ІНТЕГРАЦІЇ ДО ЄДИНОГО ЄВРОПЕЙСЬКОГО ДОСЛІДНИЦЬКОГО ПРОСТОРУ

Пушкар Т. А.

*кандидатка економічних наук, доцентка,
доцентка кафедри економіки*

*Харківського національного університету міського господарства
імені О. М. Бекетова*

Розвиток науки і наукової діяльності в сучасному суспільстві невіддільно пов'язаний із формуванням інформаційного суспільства. Підвищення відкритості інформації, прискорення розповсюдження інформації та знань завдяки розвитку цифрового простору, що також активно сприяє підвищенню відкритості наукового знання, стає основою формування новітніх цифрових середовищ, основним завданням яких є організація співпраці в сфері науки та створення ефективних механізмів трансферу наукового знання.

Важливими інструментами трансферу наукового знання стають процеси інтеграції української науки до міжнародних наукових просторів зокрема до Європейського дослідницького простору та інших дослідницьких інфраструктур в рамках програми Horizon Europe. Європейська комісія надає своє бачення дослідницьких інфраструктур як об'єктів, які створюють ресурси та послуги для дослідницьких спільнот для проведення досліджень та сприяння інноваціям у своїх галузях [1].

Основними завданнями розвитку європейських дослідницьких структур на сучасному етапі визначені консолідація та розвиток